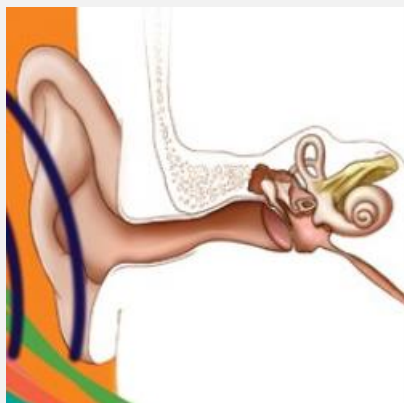

نمی شنوم... چی گفتی ؟

کم شنوایی، اختلالی نیست که آثار و عوارض آن اگر در کودکی به صورت مادرزادی یا ژنتیکی وجود داشته باشد از دید والدین نادیده بماند.

کم شنوایی، اختلالی نیست که آثار و عوارض آن اگر در کودکی به صورت مادرزادی یا ژنتیکی وجود داشته باشد از دید والدین نادیده بماند. فقط، سن تشخیص آن بسته به توجه و حساسیت اطرافیان کودک و توجه آنها به ضرورت انجام تست های غربالگری شنوایی سنجی متفاوت است.

اما نیمی از اختلالات شنوایی از عوامل و آسیب های محیطی ناشی می شود؛ آسیب هایی که طیف وسیعی از عوامل را از کودکی تا بزرگسالی و حتی سالمندی ناشی می شود. به بیان دیگر، برخی از بیماری ها در دوران نوزادی، مصرف برخی داروها یا وارد شدن ضربه به سر ممکن است به بروز کم شنوایی، بد شنوایی یا اختلال در تفکیک اصوات در کودکی منجر شود. از سوی دیگر، افزایش سن، قرار گرفتن طولانی در معرض اصوات بسیار بلند و مصرف دخانیات نیز می تواند در بروز کم شنوایی در بزرگسالان موثر باشد.

دکتر سعید ملایری، دکترای شنوایی شناسی با اشاره به این که نیمی از عوامل موثر در بروز کم شنوایی ناشی از محرک های محیطی است، می گوید: در 50 درصد موارد نیز اختلالات شنوایی مادرزادی و ژنتیکی است. در دسته اختلالات مادرزادی و ژنتیکی عوامل مختلفی از جمله بیماری های مادر طی بارداری، داروهایی که مادر در دوران بارداری استفاده کرده، آسیب احتمالی به جمجمه و سر در دوران جنینی و جهش های ژنتیکی دخیل است.

این متخصص شنوایی شناسی در گفت و گو با جام جم می افزاید: افرادی که در معرض اصوات خطرناک با شدت بالاتر از 80 دسی بل در طولانی مدت هستند یا در محیط های صنعتی کار می کنند از نظر شنوایی، آسیب پذیری بیشتری نسبت به دیگران دارند؛ آسیب هایی که معمولا به بخش حلزونی در گوش داخلی وارد می شود. بر این اساس و طبق قوانین کار، افرادی که در محیط های صنعتی کار می کنند و در معرض اصوات شدید در طولانی مدت قرار می گیرند باید برای جلوگیری از آسیب شنوایی از محافظ استفاده کنند. بر این اساس، معیار استاندارد و مجاز برای شدت صدا ۸۵ دسی بل است و با افزایش هر پنج دسی بل، شدت صدا و ساعات مجاز کار باید نصف شود.

تشدید آثار کم شنوایی محیطی با افزایش سن

آیا شدت و آثار کم شنوایی های محیطی با افزایش سن بیشتر می شود؟

دکتر ملایری پاسخ می دهد: اگر کم شنوایی در سنین پایین تر رخ دهد، اختلال ارتباطی ناشی از آن بیشتر است. در حالی که هر چه کم شنوایی دیرتر اتفاق بیفتد، تاثیرات اجتماعی و هیجانی - عاطفی آن بیشتر می شود. از طرف دیگر با افزایش سن، پیرگوشی نیز به کم شنوایی موجود افزوده می شود. البته اختلال ارتباطی در سالمندان فقط مربوط به شنوایی نیست و ممکن است از مشکلات شناختی و ضعف حافظه نیز ناشی شود. به همین دلیل، تاثیرات کم شنوایی در سالمندان تشدید می شود.

نایب رئیس انجمن علمی شنوایی شناسی ایران با تاکید بر این که سن طلایی تشخیص کم شنوایی در انواع ژنتیکی و مادرزادی در بدو تولد و از طریق آزمون غربالگری است، می افزاید: بدون شک، تشخیص کم شنوایی در دوران نوزادی و سپس کودکی از نظر پاسخگویی به درمان و کنترل عوارض شدید تر آن در بزرگسالی از اولویت برخوردار است. در مورد کم شنوایی اکتسابی نیز باید توجه داشت که در سنین مختلف ممکن است اتفاق بیفتد، اما الگوی ایجاد آن در کودکان و بزرگسالان متفاوت است. در کودکان، عفونت ها و مسمومیت های دارویی، بویژه از طریق مصرف جنتامایسین ممکن است باعث آسیب به بخش حلزون گوش داخلی شده و کم شنوایی دائم ایجاد کند.

پیشگیری از بروز کم شنوایی محیطی

دکتر ملایری با تاکید بر این که در کم شنوایی محیطی نیز عواملی چون سر و صدا، سالمندی، مسمومیت های دارویی یا عفونت های ویروسی و باکتریایی باعث ایجاد کم شنوایی می شود، می گوید: در دوران کودکی، رعایت بهداشت برای جلوگیری از عفونت ها، اجتناب از قرار گرفتن کودک در موقعیت های خطرناک به منظور جلوگیری از ضربه به سر، استفاده نکردن از اصوات موسیقی بلند، بویژه گوشی های موبایل و قرار نگرفتن در محیط هایی که دود سیگار یا مواد سمی وجود دارد در پیشگیری از بروز کم شنوایی های محیطی موثر است.

وی می افزاید: در بزرگسالان نیز استفاده از مواد آنتی اکسیدان نظیر سبزیجات و میوه جات تازه، اجتناب از گوش دادن به موسیقی های بلند از طریق هدفون های موبایل، استفاده نکردن از دخانیات، انجام فعالیت های ورزشی روزانه و کنترل بیماری هایی چون فشارخون و دیابت به جلوگیری از بروز اختلالات شنوایی بسیار کمک می کند.

این متخصص شنوایی سنجی در مورد تاثیر استرس و اضطراب در بروز کم شنوایی تاکید می کند: استرس، عامل ایجادکننده

کم‌شنوایی نیست، اما بروز کم‌شنوایی و مشکلات مرتبط با آن نظیر وزوز گوش را تشدید می‌کند و عملکرد گوش دادن به صداها را نیز دچار مشکل می‌کند.

نشانه‌های کم‌شنوایی در کودکان را نادیده نگیرید

دکتر ملایری با تأکید بر این که توجه به نشانه‌های کم‌شنوایی در کودکان در تشخیص و درمان به موقع این نوع اختلالات نقش بسیار مهمی دارد، می‌گوید: تاخیر در صحبت کردن، بی‌توجهی به صداها و مشکلات یادگیری از مهم‌ترین علائم کم‌شنوایی در کودکان است، بویژه تاخیر در رشد مهارت‌های زبان و گفتار، بخصوص تکلم اصوات گفتاری به عنوان مهم‌ترین نشانه کم‌شنوایی در کودکان تلقی می‌شود.

وی تأکید می‌کند: کودکانی که به صداها بی‌توجه هستند و به حرکات لب توجه بیشتری نشان می‌دهند یا نسبت به همسالان خود دیرتر زبان باز می‌کنند و اصوات گفتاری کم‌شدت و زیر مثل صدای ز، ش و س را به درستی تلفظ نمی‌کنند باید از نظر ابتلا به کم‌شنوایی مورد بررسی تخصصی قرار بگیرند. توجه داشته باشید اگر کودک یا دانش‌آموز در محیط شلوغ بی‌توجه است و خیلی زود خسته می‌شود، ممکن است مبتلا به کم‌شنوایی باشد. همچنین کودکانی که اصوات گفتاری را به درستی بیان نمی‌کنند یا در دیکته نوشتن و خواندن کند هستند، باید از سوی متخصص شنوایی مورد ارزیابی شنوایی قرار گیرند.

کاهش و کنترل آثار کم‌شنوایی‌ها

بسیاری از کم‌شنوایی‌ها را می‌توان با روش‌های بازتوانی شنوایی از جمله استفاده از سمعک درمان کرد. دکتر ملایری در این باره توضیح می‌دهد: خوشبختانه فناوری‌های سمعک، پیشرفت زیادی کرده و از قابلیت‌های بسیار متنوع و گسترده‌ای برخوردار است. حتی در سال‌های اخیر با افزایش آگاهی جامعه از کم‌شنوایی و روش‌های درمانی موجود و نیز کاهش تأثیرات اجتماعی استفاده از سمعک در جامعه، دسترسی افراد کم‌شنوا به تسهیلات آموزشی و اجتماعی گسترش پیدا کرده است.

وی اظهار می‌کند: البته برخی از انواع کم‌شنوایی را می‌توان با دارودرمانی یا جراحی درمان قطعی کرد، اما در بسیاری دیگر از آسیب‌های شنوایی، امکان درمان قطعی وجود ندارد و با روش‌های بازتوانی شنوایی می‌توان تأثیرات مخرب کم‌شنوایی بر فرد را کاهش داد. با این حال، درمان باید بلافاصله پس از تشخیص کم‌شنوایی آغاز شود. بی‌شک، هر چه سن تشخیص و درمان زودتر باشد، نتیجه درمان بهتر خواهد بود.